Prezes
Adam Glapiński

DG.ZR.053.0657.2025.AKL

Warszawa, 24 października 2025 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając na pismo z dnia 29 września 2025 br., znak: BPS/043-42-1046-NBP/25, zawierające oświadczenie złożone przez senatorów Gabrielę Morawską-Stanecką, Magdalenę Kochan i Stanisława Gawłowskiego podczas 42. posiedzenia Senatu RP w dniu 25 września br., uprzejmie dziękuję, że Państwo Senatorowie poświęcili czas, aby zapoznać się z publikacjami przygotowanymi przez ekspertów Narodowego Banku Polskiego.

Odnośnie do tezy zgłoszonej przez Państwa Senatorów – w szczególności fragmentu: „[…] Jednocześnie zasoby Narodowego Banku Polskiego nie są własnością […] ani udziałowców czy akcjonariuszy. Są własnością polskich podatników […]" – należy jednoznacznie wyjaśnić, że NBP, jako bank centralny państwa, nie ma ani udziałowców, ani akcjonariuszy, a działalność Narodowego Banku Polskiego jest finansowana ze środków własnych, nie zaś z budżetu państwa.

W odniesieniu do pytania 2.: „Jakie jest uzasadnienie publikowania tego typu materiałów […]" informuję, że NBP jest bankiem centralnym Rzeczypospolitej Polskiej. Wypełnia zadania określone w Konstytucji RP, ustawie o Narodowym Banku Polskim i ustawie Prawo bankowe, a także Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Protokole (nr 4) w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego. Wymienione akty prawne gwarantują niezależność NBP od innych organów państwa.

Do głównych obszarów działalności NBP należą: prowadzenie polityki pieniężnej, działania na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego, działalność emisyjna, rozwój systemu płatniczego, zarządzanie rezerwami dewizowymi Polski i obsługa bankowa budżetu państwa. Narodowy Bank Polski prowadzi także działalność edukacyjną i informacyjną, w szczególności prace badawcze, analityczne, wydawnicze i edukacyjne, które są również elementem konstytucyjnych i ustawowych zadań Banku.

Narodowy Bank Polski ul. Świętokrzyska 11/21 00-919 Warszawa tel. +48 22 185 24 60 prezes@nbp.pl

Aktywność NBP w przedmiotowym zakresie obejmuje liczne przedsięwzięcia edukacyjne, komunikacyjne i promocyjne mające na celu informowanie o działalności banku centralnego oraz podnoszenie poziomu wiedzy całego społeczeństwa na temat zasad funkcjonowania banku centralnego, systemu bankowego i gospodarki rynkowej.

Podstawę określającą tematykę podejmowaną w działaniach edukacyjnych, komunikacyjnych, promocyjnych stanowią:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim,
- Uchwała nr 8/2021 Zarządu NBP z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie działalności komunikacyjnej Narodowego Banku Polskiego,
- Uchwała nr 9/2021 Zarządu NBP z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie działalności promocyjnej Narodowego Banku Polskiego (z późn. zm.),
- Uchwała nr 40/2022 Zarządu NBP z dnia 3 listopada 2022 r. w sprawie prowadzenia działalności edukacyjnej przez Narodowy Bank Polski (z późn. zm.),
- Rekomendacje Rady ds. Edukacji Ekonomicznej.

Własna działalność wydawnicza Narodowego Banku Polskiego stanowi ważną formę zaangażowania w edukację społeczeństwa. Wydawnictwa NBP zawierają wnioski i opinie wypracowane nie tylko przez całe środowisko naukowców i praktyków gospodarczych – pracowników banku. W każdym przypadku (dotyczy to również wspomnianych w oświadczeniu publikacji: „Złoty filarem budowy dostatniej Polski. Stulecie polskiej waluty – od Grabskiego do Glapińskiego", „Narodowy Bank Polski – niezależny bank centralny – fundamentem stabilnej i bezpiecznej gospodarki Polski") są efektem prac wielu osób zatrudnionych w departamentach Narodowego Banku Polskiego, w szczególności w: Departamencie Analiz i Badań Ekonomicznych, Departamencie Zarządzania Ryzykiem Finansowym, Departamencie Stabilności Finansowej, Departamencie Emisyjno-Skarbcowym, Departamencie Statystyki, Departamencie Zagranicznym, Departamencie Systemu Płatniczego, a także Departamencie Komunikacji, Departamencie Promocji i Departamencie Edukacji i Wydawnictw. Pod efektami naukowej, zbiorowej pracy ekspertów Narodowego Banku Polskiego podpisuje się Prezes NBP.

Odpowiadając na pytanie 3.: „Czy w dobie cyfryzacji […]" wyjaśniam, że Narodowy Bank Polski, podobnie jak inne organy państwa, stosuje zróżnicowane środki i formy komunikowania się z otoczeniem, w tym publikacje (drukowane i w formie elektronicznej). Należy podkreślić, że w działaniach edukacyjnych i informacyjnych bank centralny dąży do plasowania neutralnego przekazu, w sposób uniemożliwiający jego zniekształcenie.

To właśnie szerokie dotarcie z neutralnym, poprawnym merytorycznie i niezakłóconym przekazem jest głównym celem działań edukacyjnych i informacyjnych, co uzasadnia różne kanały dystrybucji wydawnictw NBP.

Odnośnie do pytania 1.: „Jaki jest ogólny nakład tego typu publikacji [...]" informuję, że nakład publikacji „Złoty filarem budowy dostatniej Polski. Stulecie polskiej waluty – od Grabskiego do Glapińskiego" oraz „Narodowy Bank Polski – niezależny bank centralny – fundamentem stabilnej i bezpiecznej gospodarki Polski" wyniósł łącznie 8334 egz. (stan na dzień 9 października br.). Odpowiadając na pytanie: „do jakich instytucji są one przekazywane", informuję, że wydawnictwa Narodowego Banku Polskiego są przekazywane do instytucji publicznych i niepublicznych – ze szczególnym uwzględnieniem instytucji naukowych, w tym uczelni wyższych oraz bibliotek.

Odbiorcami wydawnictw Narodowego Banku Polskiego jest ponad 220 instytucji z Polski i zagranicy, w tym: Biblioteka Narodowa, Biblioteka Sejmowa, Biblioteki Akademickie, PAN, Centralna Biblioteka Statystyczna, liczne książnice oraz biblioteki wojewódzkie i placówki edukacyjne. Wśród odbiorców z zagranicy znalazły się banki centralne, biblioteki banków centralnych i instytuty naukowe, w tym: Associazione Bancaria Italiana, Banca Nazionale del Lavoro, Bank for International Settlements Library, Bank of Israel, Bank of Japan Library, Bankers Library, Japanese Bankers Association Banque de France, Bulgarian National Bank, Business and Economics Library, Columbia University, Central Bank of Sri Lanka, Central Bank of the Republic of Turkey, Chinese Academy of Social Sciences, Institut of European Studies, JIA Ruixia, Deutche Bundesbank Bibliothek, Export-Import Bank of India, German National Library of Economics, Leibnitz Information Centre for Economics, Glasgow University Library, Acquiaitions & Access, Glasgow University Library, Periodicals Department, Joint Bank-Fund Library, Periodical Section, Knowledge Centre Reserve Bank of New Zealand, Kobe University, The Research Institute for Economic and Business Administration, Kosciuszko Fundation, Kyoto University, Faculty of Economics, Library of Congress Germanic and Slavic Division East Central Europe Section, National Bank of Egypt, National Bank of Serbia, Banking Arrangements and Correspondence Division, Oesterreichische National Bank, Research Library Board of Governors of the Federal Reserve System, State Bank of Pakistan, Library, Ishrat Omar, Statistisches Bundesamt Bibliothek, United Nations Dag Hammarskjold Library, Acquisition Section Universiteit Antwerpen, Stadcampus Bibliotheek, University of Birmingham Library, University of Utah, College of Business Department of Economics, University of Warwick oraz Vienna Institute for International Economic Studies (WIIW). Blisko 1200 egzemplarzy zostało rozdystrybuowanych wśród studentów uczelni, które wyraziły chęć współpracy z NBP w ramach podnoszenia wiedzy z zakresu bankowości centralnej.

Narodowy Bank Polski nie może się odnieść się do „innych wcześniejszych publikacji", o których mowa w oświadczeniu senatorów, bez wskazania konkretnych tytułów publikacji.

W odniesieniu do pytań dotyczących publikacji „Stanowisko Narodowego Banku Polskiego w związku ze wstępnym wnioskiem Grupy Posłów […]" w zakresie „Jaki jest nakład […] wydania wspomnianej publikacji […]" informuję, że ww. nakład wyniósł 5040 egz. Koszt przygotowania i druku poniósł Narodowy Bank Polski jako instytucja.

Szczegółowe informacje o kosztach działalności Narodowego Banku Polskiego są publikowane w „Rocznym sprawozdaniu finansowym NBP", które podlega badaniu przez biegłego rewidenta, jest przedstawiane do zatwierdzenia Radzie Ministrów oraz publikowane na stronie internetowej NBP. Plan kosztów działalności promocyjnej w roku 2025 jest na poziomie niższym niż na rok 2024.

Koordynacja i optymalizacja synergii działań komunikacyjnych i promocyjnych Narodowego Banku Polskiego przynosi zauważalne efekty. Pierwsze odnotowano już w marcu 2023 r. W opracowanym przez CBOS raporcie z badań opinii publicznej dotyczących Oceny instytucji publicznych pozytywnie o działalności NBP wypowiedziało się 38 procent badanych, co stanowiło wzrost o 10 punktów procentowych w odniesieniu do analogicznego pomiaru z września 2022 r. Pomiary fundacji CBOS z kolejnych okresów były zbliżone, a następne wykazały istotną poprawę oceny działalności Narodowego Banku Polskiego w 2024 r. i w 2025 r.

Pomiary przeprowadzone przez CBOS we wrześniu 2024 r. wykazały, że 50 procent badanych dobrze ocenia działalność Narodowego Banku Polskiego, co oznaczało wzrost o 15 punktów procentowych w porównaniu z wrześniem 2023 r. We wrześniu 2025 r. liczba pozytywnych ocen jest jeszcze wyższa. Działalność Narodowego Banku Polskiego dobrze ocenia 54 procent respondentów – co oznacza najlepszy wynik od wielu lat.

Z wyrazami szacunku